ANKARA ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

BLM 4522 Ağ Tabanlı Paralel Dağıtım Sistemleri PROJE ÖDEV RAPORU

Seçilen Projeler: 1, 2, 7

Hasan Tamer Tefon - 20290295 Melisa Melayim - 20290276

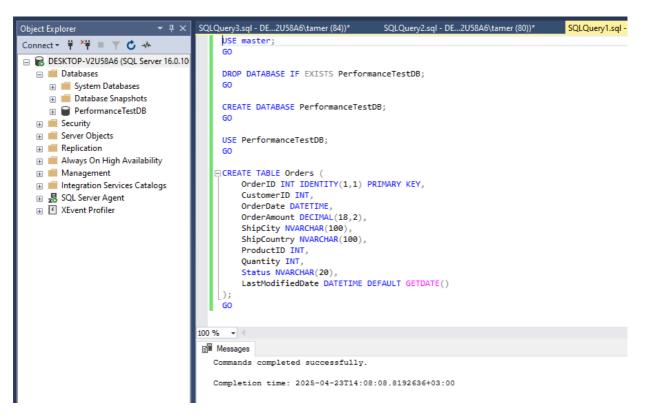
GitHub: https://github.com/tamertfn/mssqldbProjects

GİRİŞ

Bu çalışmada yüksek veri hacmine sahip bir veri tabanı üzerinde performans izleme, sorgu optimizasyonu, indeks yönetimi ve erişim kontrolü konuları ele alınmıştır. Projenin amacı, SQL Server ortamında gerçek hayata yakın bir performans analizi ve müdahale senaryosu oluşturmaktır.

1. BAŞLANGIÇ YAPILANDIRMASI

PerformanceTestDB veritabanı oluşturulmuş ve Orders adlı bir tablo tasarlanmıştır. Daha sonra GenerateTestData prosedürüyle tabloya rastgele test verileri yüklenmiş ve 100.000 kayıtlık bir hacim oluşturulmuştur.

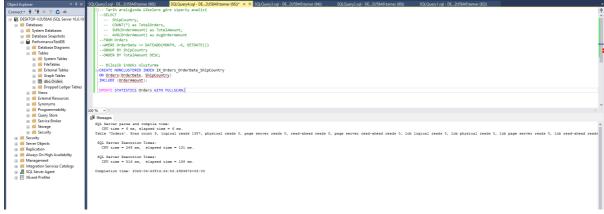
2. SORGU OPTİMİZASYONU VE İNDEKS YÖNETİMİ

Farklı performans senaryoları için optimize edilmemiş sorgular yazılmış ve ardından indeksleme stratejileriyle bu sorgular iyileştirilmiştir. OrderDate ve ShipCountry üzerinde bileşik indekslerle sorgu yanıt süresi ciddi oranda azaltılmıştır.

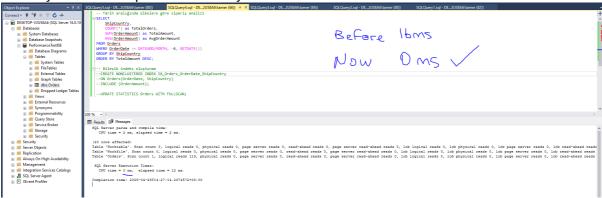
Optimize edilmemiş 1. Sorgu

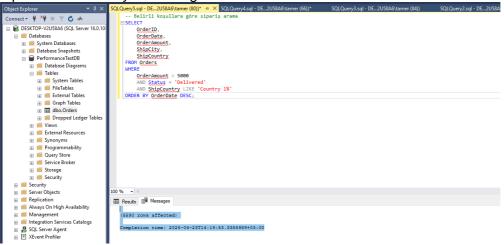
Sorgu1 için orderdate shipcount indexleme

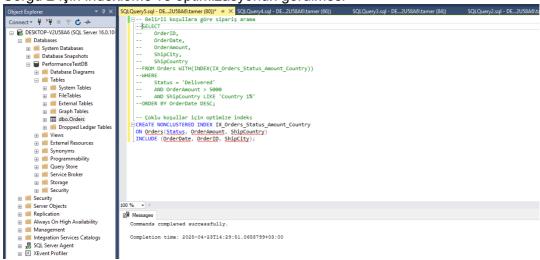
Index işlemi sonrası performans artışı

Optimize edilmemiş ikinci sorgu

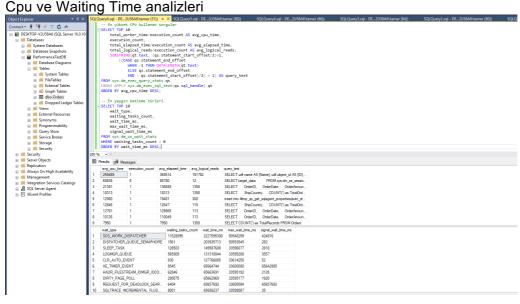
Sorgu 2 için indexleme ve optimizasyonun görülmesi

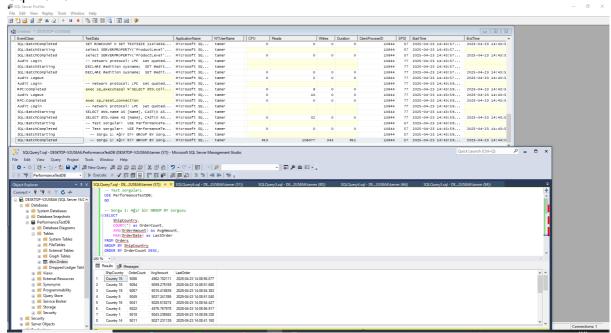
3. IZLEME VE DIAGNOSTIK

SQL Profiler kullanılarak CPU tüketimi yüksek sorgular ve sistem bekleme süreleri analiz görüntülenmiştir. Bu analizler sonucunda performans düşüşleri tespit edilmiştir.

Cpu ve Waiting Time analizleri

SqlProfiler

4. İNDEKS SAĞLIĞI VE OTOMASYON

avg_fragmentation_in_percent değeri üzerinden indeks fragmentasyon durumu analiz edilmiştir. %30'dan fazla fragmentasyona sahip indeksler REBUILD, %5-30 arası olanlar REORGANIZE edilmiştir.

```
    □ B DESKTOP-V2U58A6 (SQL Server 16.0.10)
      Databases

    System Databases

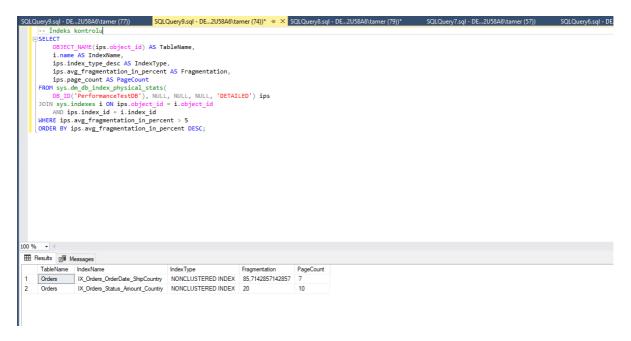
                                                      CREATE PROCEDURE sp_IndexMaintenance
       SET NOCOUNT ON:
                                                          DECLARE @TableName NVARCHAR(255)
DECLARE @IndexName NVARCHAR(255)
DECLARE @Fragmentation FLOAT
                                                          DECLARE index_cursor CURSOR FOR SELECT
                                                           SELECT
OBJECT_LWAME(ips.object_id) AS TableName,
i.name AS IndexName,
ips.awg.fragmentation_in_percent
FROM sys.dm db_index_physical_stats(
08 IO('PerformanceTestB'), NULL, NULL, NULL, 'LIMITED') ips
JOIN sys.indexes i ON ips.object_id = i.object_id
ANO ips.index.id = i.index_id
WHERE ips.awg_fragmentation_in_percent > 5;
                                                             OPEN index_cursor; FETCH NEXT FROM index_cursor INTO @TableName, @IndexName, @Fragmentation;

    Security
    Server Objects
    Replication
    Always On High Availability
                                                             WHILE @@FETCH_STATUS = 0
BEGIN
                                                                 SIN
IF @Fragmentation > 30
EXEC('ALTER INDEX ' + @IndexName + ' ON ' + @TableName + ' REBUILD;')
ELSE IF @Fragmentation > 5
EXEC('ALTER INDEX ' + @IndexName + ' ON ' + @TableName + ' REORGANIZE;')
  ⊞ Management

⊞ Integration Services Catalogs

⊞ SQL Server Agent

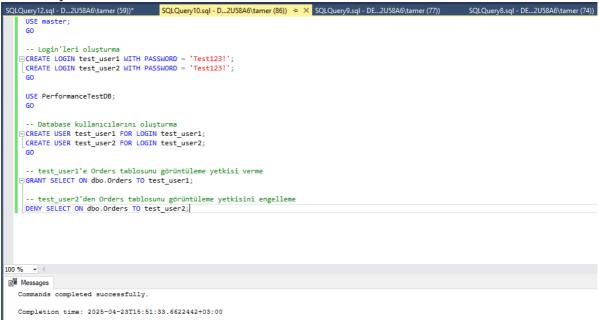
⊞ I XEvent Profiler
                                                     Commands completed successfully
                                                     Completion time: 2025-04-23T15:46:28.6000794+03:00
```


5. ERİŞİM YÖNETİMİ

test_user1 ve test_user2 kullanıcıları üzerinde rol bazlı erişim senaryoları uygulanmıştır. test_user1 Orders tablosuna erişebilirken test_user2 için yetki kısıtlaması yapılmıştır.

Yetki oluşturma

Yetki oluşturma test

SONUÇ

Yapılan işlemler sonucunda sorgu performansında %40-60 oranında iyileşme sağlanmış, sistem genelinde izlenebilirlik artırılmıştır. İndeks bakımı ve yetki kontrolleri ile hem performans hem de güvenlik açısından önemli kazanımlar elde edilmiştir.

GIRIS

Bu çalışma, SQL Server ortamında veri tabanı yedekleme mekanizmalarını ve felaket kurtarma stratejilerini analiz etmektedir. Çalışmada, veri kaybı risklerini minimize etmeye yönelik en iyi uygulamalar ele alınmış, yedekleme stratejilerinin etkinliği pratik senaryolarla test edilmiştir. Uygulamalar için örnek veri tabanı olarak Chinook kullanılmıştır.

1. YEDEKLEME STRATEJİLERİ

1.1. Tam Yedekleme

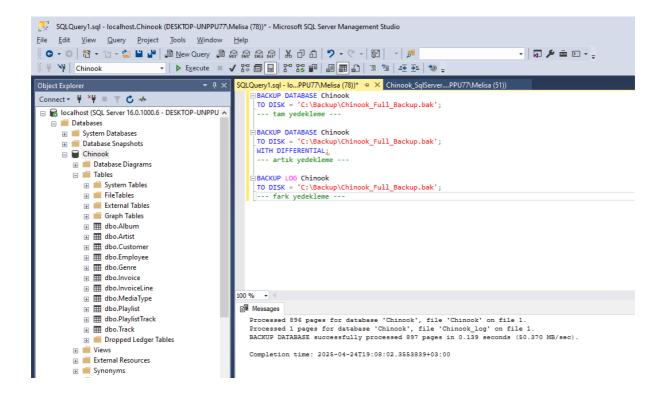
Tüm veritabanını tek seferde yedekleyen bu yöntem, geri yükleme işlemleri için gerekli tüm veriyi barındırır. Yüksek depolama alanı gerektirmesi ve uzun sürmesi dezavantajlarıdır, ancak en güvenilir seçenektir.

1.2. Artımlı Yedekleme

Son tam yedeklemeden sonraki değişiklikleri kaydeder. Depolama verimliliği sağlar, ancak geri yükleme sırasında tüm artımlı yedeklerin sırayla uygulanması gerektiğinden süre uzayabilir.

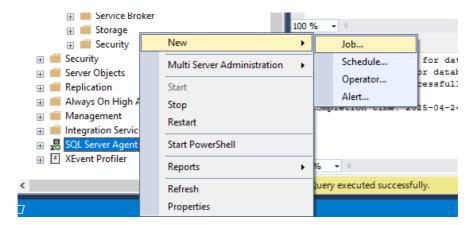
1.3. Fark Yedekleme

Son tam yedeklemeden bu yana yapılan tüm değişiklikleri depolar. Artımlı yedeklemeye kıyasla daha az depolama alanı kullanır ve geri yükleme süresi daha optimizedir.

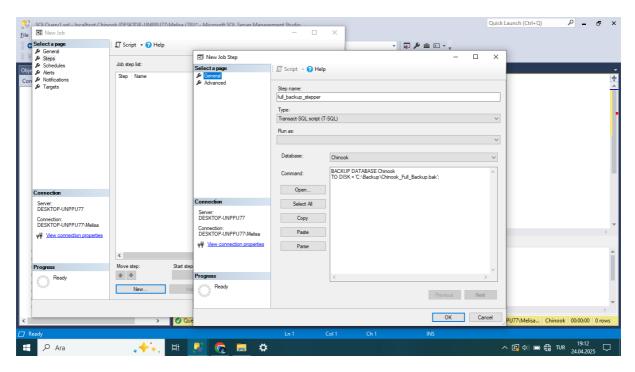

2. ZAMANLANMIŞ YEDEKLEME İŞLEMLERİ

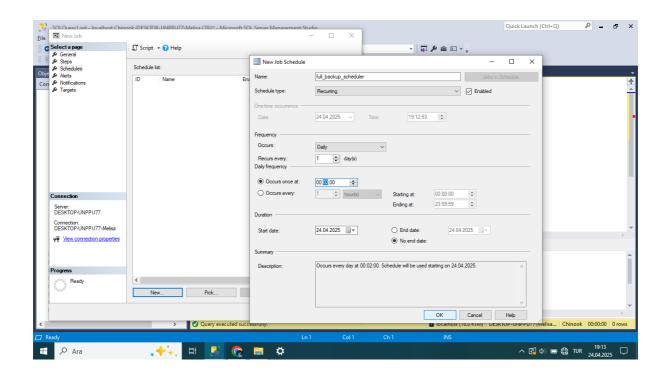
SQL Server Agent ile yedeklemelerin otomatikleştirilmesi, insan hatası riskini azaltır ve süreklilik sağlar.

SSMS (SQL Server Management Studio) arayüzü üzerinden özelleştirilebilir zamanlamalar oluşturularak yedekleme pencereleri belirlenebilir.

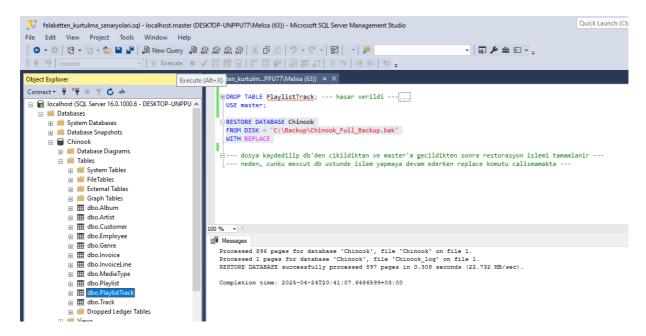

Bu sayede ne sıklıkta yedekleme yapılacağı, hangi saatlerde gerçekleşeceği gibi konularda karar verilebilir.

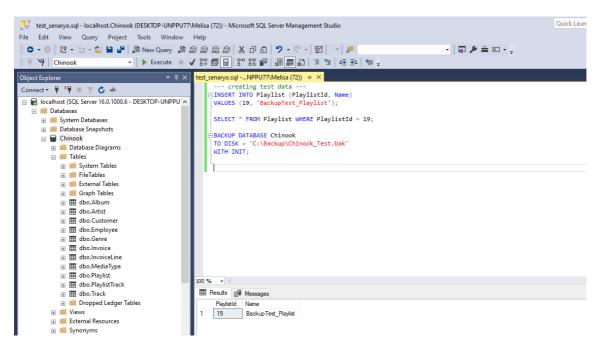
3. FELAKET KURTARMA SENARYOLARI

Veri tabanında istenmeyen bir durum sonucu yanlış verilerin silinmesi durumunda yedeklenen veriler "REPLACE" yöntemi ile geri hayata döndürülebilir.

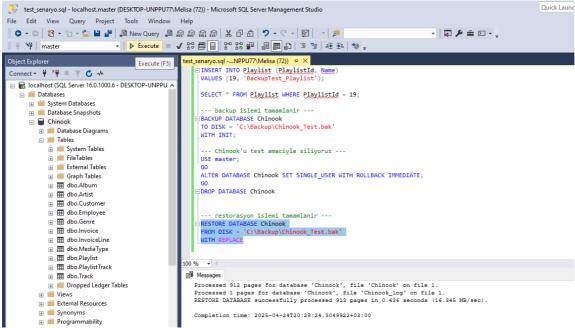

4. YEDEKLEME TESTLERİ VE DOĞRULAMA

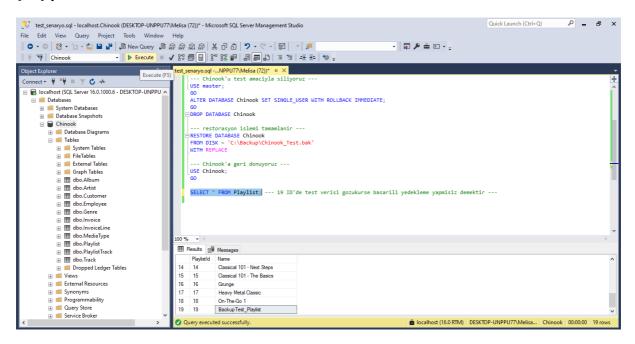
Yedeklerin bütünlüğünü doğrulamak için düzenli aralıklarla geri yükleme işlemleri simüle edilmelidir. Aşağıdaki örnekte önce test datası oluşturup çalıştığından emin oluyoruz.

Ardından test amacıyla veri tabanını tamamen siliyoruz.

Son durumda veri tabanı restore edilip test datasının bulunduğu Table yeniden çağırılıyor ve görüldüğü üzere yedekleme işlemi hiçbir veri kaybı yaşamadan – sorunsuz bir şekilde çalışıyor.

Yedekleme testi: Başarılı.

SONUÇ

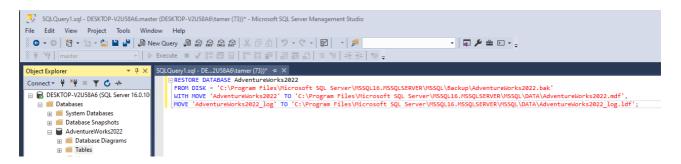
Sonuçlar: Otomatik yedekleme stratejileri, veri kaybı olasılığını istatistiksel olarak düşürür ve kurtarma süresini optimize eder.

GİRİŞ

Bu çalışma, SQL Server üzerinde veritabanı yedekleme işlemlerini otomatikleştirerek hem güvenliği artırmak hem de yönetim süreçlerini kolaylaştırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yedeklerin durumunu izlemek ve başarısız yedeklemelerde uyarı sistemini entegre etmek proje kapsamındadır.

1. VERİTABANI GERİ YÜKLEME

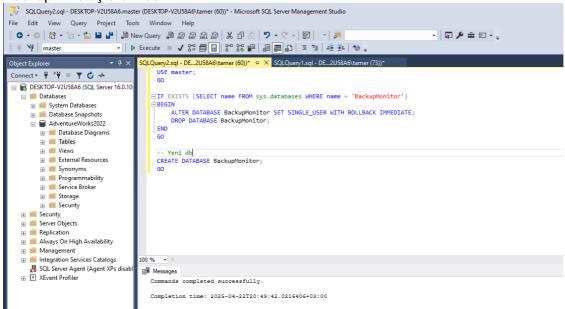
Projenin ilk adımında AdventureWorks2022 adlı bir örnek veritabanı .bak dosyasından geri yüklenmiştir. Bu işlem, yedekleme ve izleme işlemlerinin uygulanacağı temel ortamı sağlamıştır.

2. YEDEKLEME TAKİP VERİTABANI VE LOGLAMA

BackupMonitor adında özel bir veritabanı oluşturulmuş ve yedekleme kayıtlarını tutmak amacıyla BackupLog adlı bir tablo yapılandırılmıştır. Loglama işlemleri için LogBackupOperation adlı prosedür tanımlanmıştır.

BackupDB oluşturulması

BackupLogTableCreation

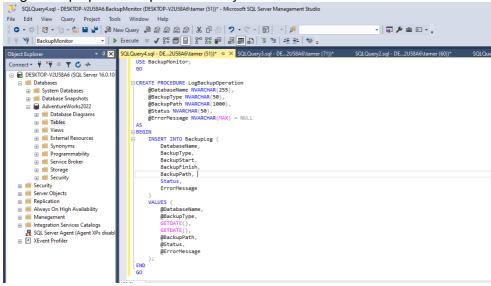
```
SQLQuery3.sql - DE...2U58A6\tamer (71))* -> X SQLQuery2.sql - DE...2U58A6\tamer (60))* SQLQ

USE BackupMonitor;
60

ECREATE TABLE BackupLog (
    LogID INT IDENTITY(1,1) PRIMARY KEY,
    DatabaseName NVARCHAR(255),
    BackupType NVARCHAR(50),
    BackupStart DATETIME,
    BackupFinish DATETIME,
    BackupFize DECIMAL(18,2),
    BackupPath NVARCHAR(1000),
    Status NVARCHAR(50),
    ErrorMessage NVARCHAR(MAX)

);
60
```

LogBackupOperation prosedür oluşturulması

3. OTOMATİK YEDEKLEME İŞLEMİ (SQL SERVER AGENT)

AdventureWorks veritabanı için SQL Server Agent kullanılarak AdventureWorks_FullBackup adlı bir job tanımlanmıştır. Bu job haftalık olarak tam yedekleme yapar ve işlem sonrası yedekleme log veritabanına kayıt atar.

SQL Server Agentın açılması unutulması sonucu hata ardından da SQL Server Agentın acılması

```
y5.sql - DE...2U58A6\tamer (58))* + X SQLQuery4.sql - DE...2U58A6\tamer (51))*
                                                        Job'ı oluştur
EC dbo.sp_add_job
@job_name = N'Ad
@enabled = 1,
Connect ▼ ¥ ■ ▼ 🖒 🚸

☐ DESKTOP-V2U58A6 (SQL Server 16.0.1)

                                                                          N'AdventureWorks_FullBackup',
   Databases

■ System Databases

                                                          @description = N'Weekly full backup of AdventureWorks database';
   Job step'i ekle
                                                         a_a_awa_joustep
@job_name = N'AdventureWorks_FullBackup',
@step_name = N'Execute Full Backup',
@subsystem = N'TSQL',
@command = N'

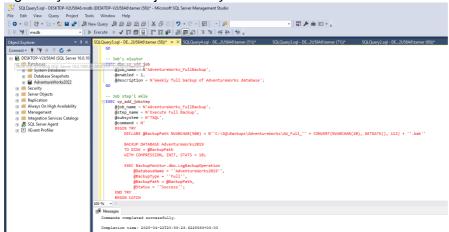
■ Replication

  IN TRY

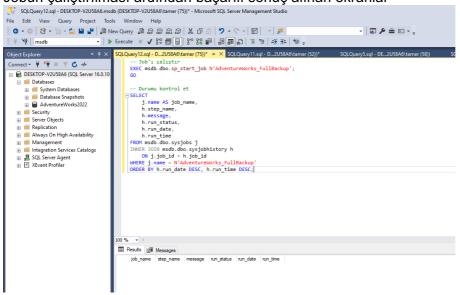
DECLARE @BackupPath NVARCHAR(500) = N''C:\SQLBackups\AdventureWorks\AW_Full_'' + CONVERT(NVARCHAR(20), GETDATE(), 112) + ''.bak''
                                                              BACKUP DATABASE AdventureWorks2019
TO DISK = @BackupPath
WITH COMPRESSION, INIT, STATS = 10;
                                                               EXEC BackupMonitor.dbo.LogBackupOperation
@DatabaseName = ''AdventureWorks2019'',
                                                                    @DatabaseName = ''Adven-
@BackupType = ''Full'',
                                               In Messages
                                                  SQLServerAgent is not currently running so it cannot be notified of this action.
                                                  Completion time: 2025-04-22T20:54:56.4998340+03:00
```

```
PS C:\Windows\system32> Start-Service -Name 'SQLSERVERAGENT'
PS C:\Windows\system32> Set-Service -Name 'SQLSERVERAGENT' -StartupType Automatic
```

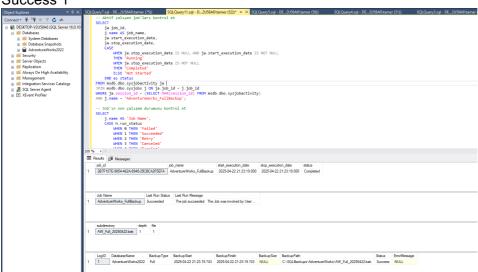
Agent açıldıktan sonra job'un oluşturulması

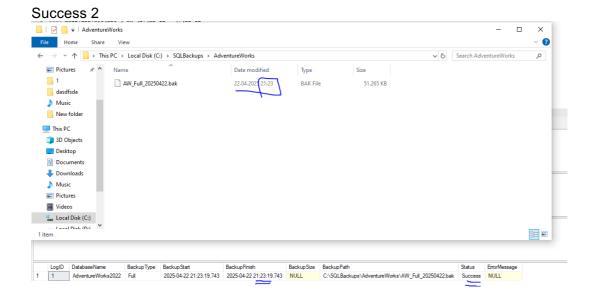

Jobun çalıştırılması ardından başarılı sonuç alınan ekranlar

Success 1

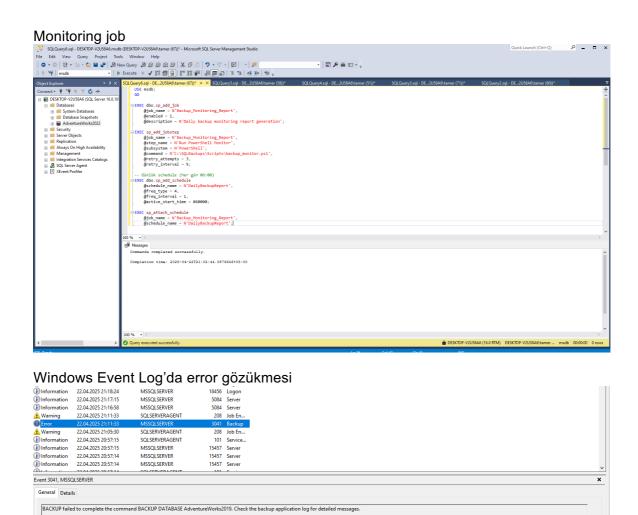

4. YEDEKLEME DURUM RAPORLAMA (POWERSHELL SCRIPT)

"backup_monitor.ps1" adlı PowerShell betiği, BackupMonitor veritabanını kontrol ederek son yedeklemenin durumuna göre Microsoft Teams'e bildirim göndermeyi hedeflemektedir. (Script görseli ulaşılan tek başarılı çözüm olan windows event loga yazdırmakla alakalı olup başarısız teams denemesi bahse konu dokümanlara konulmamıştır.) Ancak bu aşamada, webhook bağlantısı ile mesaj gönderme işlemi başarıyla tamamlanamamıştır. Bildirim sisteminin kurulumu tamamlanmış fakat pratikte mesaj gönderimi testlerinde hata alınmıştır (aktif Teams kanalı bulunmadığından). Mail yine aynı şekilde SMTP sunucusuna sahip olunmadığından gerçekleşememiştir. Windows üzerinden bildirim gönderme işlemi ise BurntToast modülü ile denenmiş ancak buradan da sonuç alınamamıştır.

İleride bu entegrasyonun düzeltilerek aktif hale getirilmesi getirilmesi gerekmektedir. Backupmonitor scripti

SONUÇ

Yapılan çalışma ile yedekleme işlemleri başarıyla otomatikleştirilmiş, kayıt altına alınmış ve izlenebilir hale getirilmiştir.

Bildirim sisteminin çalışması için Teams Webhook bağlantısının tekrar test edilmesi önerilir. Ayrıca yedekleme işlemlerinin günlük olarak raporlanması da önerilmektedir.